

בג"צ 8470/15 - בני סלע נ' מדינת ישראל

בג"צ 8470/15 - בני סלע נ' מדינת ישראל ואח'עליון

בג"צ 8470/15

בני סלע

נגד

1. מדינת ישראל

2. היועץ המשפטי לממשלה

3. משטרת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[06.06.2016]

כבוד השופט י' דנציגר

כבוד השופט צ' זילברטל

כבוד השופט מ' מזוז

עתירה למתן צו על תנאי

בשם המשיבים:

עו"ד יונתן נד"ב

בשם העותר:

בעצמו

פסק-דין

השופט צ' זילברטל:

1. כעולה מהעתירה, העותר הגיש תלונה ליועץ המשפטי לממשלה בעניין פרקליטה ממחוז ירושלים (להלן: הפרקליטה), המייצגת את משטרת ישראל בתביעה נזיקית שהגיש העותר לבית משפט השלום בירושלים נגד משטרת ישראל, שוטרים ואחרים (להלן: ההליך האזרחי). בתלונתו, טען העותר כי במסגרת ניהול ההליך האזרחי הגישה הפרקליטה תצהיר כוזב ועברה עבירות נטענות נוספות.
2. בפנייתו ליועץ המשפטי לממשלה טען העותר, כי את תלונותיו יש להפנות לחקירה על-ידי גוף שאינו תלוי במשטרה, שכן הפרקליטה מייצגת את משטרת ישראל ואת השוטרים בהליך האזרחי הנזכר, ונמצאת בקשרי עבודה הדוקים עם צמרת המשטרה. במצב דברים זה, כך נטען, לא תתאפשר חקירה תקינה של תלונותיו. בעתירתו מבקש העותר, כי נורה על העברת החקירה של תלונתו מהמשטרה ל"גורם בלתי תלוי" כמו המחלקה לחקירות שוטרים, או גוף אחר.

3. המשיבים הגישו תגובה מקדמית לעתירה, ובה ציינו, כי טענות העותר כלפי הפרקליטה שנטענו גם במהלך הדיון בהליך האזרחי, נדחו על-ידי בית המשפט, וכי תלונה שהוגשה למשטרה באותו עניין על-ידי העותר, נסגרה גם היא מחוסר אשמה, ונוכח קביעת בית המשפט בנושא. כמו כן, צוין כי לאחר העיון בפניית העותר ליועץ המשפטי לממשלה הוחלט על העברתה לטיפול של לשכת פרקליט המדינה, אשר השיבה לעותר במכתב מיום 24.8.2015 כי לא מצאה מקום לבחון את טענותיו פעם נוספת לאחר שאלה נבחנו ונדחו על-ידי בית המשפט.

בתגובתם המקדמית של המשיבים נטען עוד כי יש לדחות את העתירה בהיעדר עילה להתערבותו של בית משפט זה. נטען, כי ענייננו אינו נופל בגדר המקרים שבהם מוסמכת המחלקה לחקירות שוטרים על-פי פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, לערוך חקירה, וכן הוא אינו נופל בגדר המקרים המצריכים מומחיות מיוחדת הנמצאת בידי גוף אחר מהמשטרה עצמה. משכך, נטען, ונוכח הוראת סעיף 58 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), הקובעת את סמכותה (וחובתה) של המשטרה לפתוח בחקירה משעה שנודע לה על ביצוע עבירה, משטרת ישראל היא הגוף המוסמך לחקור את תלונת העותר. לבסוף, נטען כי לא נפל פגם בחקירת תלונתו של העותר, ועל-כן דין העתירה להידחות.

4. לאחר הגשת התגובה המקדמית מטעם המשיבים, הגיש העותר "בקשה לתיקון כתב הטענות והפלוגות", ובה טען כי לא ידע עד קריאת תגובת המשיבים כי המשיבה 3 (היא משטרת ישראל) "כלל לא מעוניינת לחקור את תלונת העותר" (כלשונו). לפיכך, ביקש העותר לתקן את עתירתו, ובמסגרת תיקון זה לבקש כי נורה "להשהות את ההליך דנן לפרק זמן של מספר חודשים כדי שהעותר יוכל למצות ערעור ליועץ המשפטי לממשלה בהתאם להודעה על החלטה שלא להוסיף ולחקור או להעמיד לדין" ... על-פי סעיפים 64-65 לחוק סדר הדין הפלילי ... "לחלופין, ובמידה שלא תתקבל בקשתו של העותר לתיקון כתב הטענות, הוא מבקש כי נורה על מחיקת העתירה.

5. דין העתירה להידחות על הסף בשל אי מיצוי הליכים וקיומו של סעד חלופי. כפי שעולה מתגובתם המקדמית של המשיבים לעתירה, תלונת העותר הוגשה הן למשטרה והן ליועץ המשפטי לממשלה, שהעביר את הטיפול בה ללשכת פרקליט המדינה. המשטרה מצאה כי אין מקום לפתוח בחקירה במקרה דנא, ועל החלטה זו ניתן להגיש ערר כאמור בסעיף 17ב(1) לפקודת המטה הארצי 06.03.01 העוסקת בטיפול בתלונות הציבור (בג"ץ 5540/11 והבה נ' השר לביטחון פנים (9.1.2012)). עוד יש להזכיר, כי על החלטות המשטרה שלא לפתוח בחקירה או שלא להעמיד לדין ניתן לערר על פי סעיף 64א(1) לחוק סדר הדין הפלילי, ושם מצויות גם ההוראות על הגשת ערר על החלטות שלא להעמיד לדין שהתקבלו על-ידי פרקליט המדינה. ניכר כי העותר מודע לחקיקה האמורה, ועל-כן אף ביקש בבקשתו לתיקון העתירה כי נורה על מחיקתה או על השהיית ההליך. לא מצאנו הצדקה להשהות את הטיפול בעתירה, שכן על העותר למצות את ההליכים בדרכים המנויות לעיל. אם בסופו של יום יסבור העותר כי יש עילה להתערבותו של משפט זה, יוכל להגיש עתירה חדשה בנושא.

6. לבסוף, מצאנו להעיר כי טענותיו של העותר לגבי התנהלות הפרקליטה - ככל שהן רלוונטיות לתוצאות ההליך האזרחי המתנהל בעניינו - מקומן בהליך האזרחי הנזכר, והן אכן נשמעו ונדונו במסגרתו. בהקשר זה יוער, כי גם על החלטות בית משפט השלום יוכל העותר לערער בזכות לאחר שיינתן פסק דין, אם יהיה מעוניין בכך. זוהי דרך המלך לבירור ומיצוי זכות הטיעון של העותר בנושא תלונתו, ככל שהיא נועדה להשפיע, כאמור, על תוצאות תביעתו האזרחית, ואין מקום לנסות ו"לעקוף" את הכרעת בית המשפט הדין בעניינו בדרך של הגשת עתירה לבית משפט זה. סוף דבר, העתירה נדחת. אין צו להוצאות. ניתן היום, כ"ט באייר התשע"ו (6.6.2016).